11de JAARGANG — CURAÇAO DEN 26n. MEI 1894 — N° 543

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

Natuur en Bovennatuur

Wij meenden in het voorgaande reeds, met recht op Zola zelf te hebben mogen toepassen, wat hij op den wensch van den president van het geneeskundig lichaam te Lourdes ten antwoord gaf: de geleerden zullen niet te Lourdes komen: menschelijke beweegredenen houden hen terug.

Evenmin waagden de vrijzinnige Critici er zich aan, een ernstig onderzoek naar de wonderen van Lourdes in te stellen: En hoe licht werd hun dit gemaakt! De dokters zelve zouden zich voorzeker geheel en al tot hun beschikking gesteld hebben. De moed, en nog meer, ontbrak echter daartoe.

Welnu, wat Zola niet aandurfde, wat de vrijzinnigen wèl veroordeelden maar niet onderzochten, dát heeft de Katholieke Kerk in den persoon van Paus Leo XIII beproefd. Men oordeele!

Na zijn terugkeer te Parijs, zei Zola, bij gelegenheid van een interview, tot een der redakteuren van de *Temps*: „Men heeft mij verteld, dat de Paus zou gezegd hebben: De wonderen van Lourdes moeten wetenschappelijk onderzocht worden." Inderdaad, dat heeft de Paus niet alleen gezegd, maar ook ten uitvoer pogen te brengen.

Een der voornaamste fransche geneesheeren bezocht een paar jaar geleden de Eeuwige Stad en gaf den wensch te kenden tot een audientie bij den Paus toegelaten te worden. Die wensch werd vervuld en den volgenden morgen werd de dokter bij Leo XIII aangediend.

Na korte plichtplegingen vroeg de Paus hem:

— Kent gij Lourdes?

— Van naam, Heilige Vader.

— Geloof gij aan Lourdes?.... Den dokter, die dit gesprek later woordelijk verhaalde, werd het op die vraag wat eng in de toch vrij groote zaal, want: *ook zijn verleden, zijn werken, zijn positie weerhielden hem zich vóór het bestaan van het bovennatuurlijke te verklaren.* Hij vermeed dan de moeilijkheid en antwoordde: Ik heb zieken gezien, die mij verzekerd hebben te Lourdes genezen te zijn.

De Paus kon zich met dit ontwijkend antwoord niet tevreden stellen en vroeg verder. „Maar wat denkt gij zelf van die verklaringen?"

— Ik dacht, dat de zenuwen van die zieken, door het aandoenlijk schouwspel, dat zich daar aan hun oogen voordoet, weer in orde gebracht werden.

— Hebt ge dan alleen van zenuwlijders de verklaring gehoord, dat zij genezen waren?

Den dokter werd het nog enger in de zaal. Toch antwoordde hij als een wetenschappelijk man: Het is moeilijk te zeggen, waar de zenuwen beginnen en waar zij eindigen.

De Paus werd wat warm en trommelde op de leuning van zijn zetel. „Maar zeg mij dan eens, beste vriend, ging hij voort, kan bijvoorbeeld een ruggemergsziekte door een zenuwaandoening genezen? — Neen, was het antwoord. — Mag ik U dan met een zending belasten? — Zeer vereerd, Heilige Vader!

— Welnu, vereenigt twintig vrijzinnige geneesheeren: laat hen honderd zieken uitkiezen onder de pelgrims der nationale bedevaart van Parijs. Verklaart wetenschappelijk en officieel vóór hun vertrek, dat die honderd zieken geheel en al ongeneeselijk zijn, zoover de wetenschap reikt. Máár, wanneer bij hun terugkomst gij de verzekering kunt geven dat onder die honderd zieken eenigen althans plotseling en geheel en al genezen zijn, — verklaart dan ten aanhoore van de geheele wereld, dat er te Lourdes dringen gebeuren, die de hedendaagsche wetenschap te boven gaan.

— En wanneer er geen enkel wonder plaats heeft? vroeg de dokter.

— Dan zal ik onze hooge goedkeuring niet schenken aan de openbare gebeden voor de pelgrims, waarom men den Paus verzocht heeft.

Met den dokter maakte de Paus daarna de lijst op van de namen der twintig voornaamste vrijzinnige fransche geneesheeren. — Gene hoopte met zijn opdracht gereed te zijn, vóór de nationale bedevaart van 1892.

Tien maanden later echter maakte de dokter opnieuw een reis naar Rome om den Paus den uitslag zijner zending te brengen. Die uitslag was erbarmelijk: en men begrijpt, dat er uit maatschappelijk oogpunt redenen bestaan, om de namen dier uitgekozen heeren te verzwijgen.

De Paus vernam dan: dat dokter X... geweigerd had, wijl zijn bezigheden hem het aannemen van de opdracht niet veroorloofden. Dokter Z... moest bekennen, dat de feiten, te Lourdes plaatsgegrepen, zóó buitengewoon waren, dat hem de moed ontbrak die zaken grondig te onderzoeken. Nog acht andere geneesheeren gaven ongeveer dezelfde reden op. — De anderen sloegen het verzoek eenvoudig af.

De dokter echter, die 's Pausen opdracht het eerst aangenomen had, begaf zich, zonder met zijn positie enz. rekening te houden alleen naar Lourdes en was zóó gelukkig aldaar getuige van twee wonderbare genezingen te zijn, welke de oorzaak waren zijner terugkeer tot het geloof aan het bovennatuurlijke, tot het geloof aan Gods wondermacht, tot het geloof ook zijner vaderen! —

Den veelbegaafden romancier Zola zal dit, en meer wat hij aanschouwd heeft, een prikkel tot hooger zijn, dan dit stof. Mag men zijn oprechte vrienden gelooven, dan is zijn bezoek aan Lourdes inderdaad niet vruchteloos voor zijn ziel, die buiten het gewoel der hem beheerschende wereld, begint te haken naar de aanschouwing van het hemelsche licht, dat het geloof alleen in s'menschen hart ontsteekt.

De laatste mail, die ons hier de nieuwstijdingen uit Europa bracht, bevatte voor ons ook het verslag van: waar wij in de laatste weken met genoegen over schreven: van Zola's nieuwste roman, in den *Gil Blas* als *feuilleton* verschenen en getiteld: *Lourdes*. Wat wij ervan vernamen, deelen wij onzen Lezers gaarne mede.

Weinige oogenblikken voor dat die roman in den Gil Blas verscheen, wenschte de *Gaulois* te weten welken zijn inhoud was, en hierop gaf de schrijver het volgende antwoord:

„Ik ben de pelgrims gevolgd, en wat ik over Lourdes geschreven heb is eenvoudig de geschiedenis van een vijfdaagsche bedevaart. Ik heb beproefd de bonte menigte van brave lieden te beschrijven van iederen stand: zieken en gezonden, priesters en liefdezusters, die Bernardette (?) gaan vereeren, hun tijd te Lourdes met bidden doorbrengen en wederkeeren met een ernstiger geest, met een opgeruimder gemoed.

In het algemeen plaats zich mijn *Lourdes* naast de Débâcle. Even als daar zult ge in Lourdes iets zeer delicaats vinden, dat op een liefdesgeschiedenis lijkt en het toch niet is: een kleine intrige, eenvoudig en treffend, tusschen een lieve zieke en een jongeling van haar leeftijd... Maar een zoogenaamde liefdesgeschiedenis is mijn boek niet, dat zou te banaal en te ongepast geweest zijn. Wat mij, om alles in eens te zeggen het meest geprikkeld heeft, is de bedevaart in zich zelve en Bernardette.

— En welke plaats neemt Bernardette in dat boek in? — Daar Lourdes in vijf deelen verdeeld is en ieder deel vijf hoofdstukken bevat, heb ik het zoo geregeld, dat Bernardette iederen maal in het vijfde hoofdstuk terugkeert. Ik heb van alles gebruik moeten maken: van gebeden, aanroepingen, lezingen, verhalen: maar het voornaamste was, dat O. L. Vrouw van Lourdes meermalen optrad, en die voorwaarde heb ik vervuld.

Ik heb bekoring gevoeld om het *menschelijke* in de geschiedenis van Bernardette te doen uitkomen, want dit meisje is inderdaad zeer belangwekkend. Ik zeg meer: zij verwekt hartstocht. Gij weet dat Henri Las-

---

FEUILLETON.

CAGLIOSTRO

Continuación.

IV

Tono dje chiquito cuadro koe e fidedigno i nada sospechoso Louis Blanc, a producí nos den su "*Histoire de la révolution française,* di Cagliostro, ta bien arrogante. "Un mezcla incomprensible di dignidad i astucia, di conocimiento é ignorancia. Suave hasta exageración i dotá coe cierta elocuencia, indisputablemente cargá di destreza i estilo grotesco, él (Cagliostro) tabata bien e homber pa excitá entusiasmo, visto koe él tabata desempenjá un papel entre un misionero i un aventurero."

Jegando na Mittau i Courlande, na anja 1779, él no tabatin di spera mucho pa haci nan respetá su superioridad. Den e promer dos ora noema di tempoe, hómbernan notable é ilustrado manera conde Medem, conde Howen i mayor Von Kerf a reconocéle como nan superior. Señora Eliza de Recke, jioe muger di conde Medem, un viuda na vida, profunda den ciencia di Lavater, profesando un cristianismo exagerá di su propia invención, no a scapá di ser atolondrá pa e influencia di Cagliostro.

Desenganjá i repuesta, ocho anja después, dje ilusión i encanto koe e homber misterioso a hinquéle adén, él a vinguéle den un escrito, pa desenmascará delanti di público e impostor koe a encadenéle moralmente durante su permanencia na Mittau. El tabatin p'éle nobleza hinter koe fô di promer dia di su yegada a toeméle pa un homber extraordinario, él tabata na compañía dje gran alquimista, doctor di escuela di Rosa Cruz, i di Paracelsus, fisionomista igual na Lavater, competidor dje célebre astrólogo Seni, koe a probá su superioridad riba Wallenstein, i tabata bromá di por lezá porvenir den briljo di stréanan. Di toer banda hende tabata acudi cerca e "*ministro di secreto.*" "Mi a percurá naturalmente, Cagliostro dici, di alimentá e semper creciente disposición di nan ánimo, di pasá pa e homber koe nan tabata keré mi i di bibá coe tono di alta aristocracia." Un lujo, un tono exterior noemá, pasobra aki a convení su sacoe grandemente, koe celo riba "*e hermosa Lorenza,* aki condesa Serafina, no tabata su principal pasión. Den logia di Mittau, él ta ocupá, como Visitador, mes cos koe na la Haya, puesto di presidente, i gustosamente él ta ripará koe e Iluministanan ta sigui ciegamente e mes pásonan di Schroefter, Zwedenborg (un Cagliostro di Estocolmo) i dje gran rabino Falk. Enterrá di nan error, él a resolvé di encendé pa nan e verdadera luz di rito egipcio. P'esai él a erigí un logia di homber i muger, i condesa von Recke di kende su influencia él ta spera un acogida favorable cerca emperatriz Catarina, a ser un di promer recibi. Na cada tenida di Logia, él, como Venerable ta predicá inspirá pa Espíritu Santo. Ma aki, camina entusiasmo a crecé asina tantoe, él kier probá no solo coe palabra ma coe prueba palpable, existencia di Dios e inmortalidad di alma. El a haci nan trecé anto den plena logia, un muchá inocente, jioe homber di un dje más notable miembronan. Dilanti di un mesa coe un garafi di agua limpi riba dj'éle, i algún vela cendé su tras, él a poné e muchá na rodilja. Coe su dos manoe riba cabeza dje inocente, nan ta pidi Dios un resultado favorable di nan empresa. Caba Cagliostro dici: "Jioe, lamantá riba i mirá den e garafi di agua." Después di a keda weitá algun rato, e muchá dici na voz alta. "Mi ta mira un jardin i ainda un cos blancoe, ma mi no por distingui ta kiko."

"¡ Aki gracia di Dios ta indisputable!" Cagliostro a contestá coe solemnidad.

"Jioe," él a continuá, "mi a pidi pa bo haljá gracia di mira arcángel Gabriel, keda weita bon."

E muchá a ticá ta mira i di golpi él a coeminsá ta baliá i ta salta riba di alegria, ma ta trocé i bira rondé na mes tempoe manera un hende loco, i él a esclamá.

"¡ Mi ta weitá un muchá manera mi, ma él parcé más un ángel.........dos ala grandi i un panja grandi blancoe!.."

Toer e persónanan alji presente a keda extasiá di sorpresa. Hasta Cagliostro mes ta parcé encantá, sin embargo su discreción ta inspiréle di sigurá koe lo que a caba di pasá, ta efecto di gracia di Dios, koe semper ta concedéle su súplica. Tata dje inocente, koe a sirbi di medio — nos lo bisa — a deseá pa e muchá mirá den e garafi kiko su jioe muger koe ta na conucoe, 15 milja, fô di Mittau, ta haci na e momento aki. Bao di un silencio sepulcral, Cagliostro ta repití su evocacionnan, bolbé pone manoe riba e muchá su cabez i haci e oracion di un ratoe pasá. Tan pronto e

serre een wonderbaar boek over haar heeft geschreven, dat in alle talen is overgezet. Ik heb daar ginder Lasserre ontmoet: wij hebben veel gepraat en ik houd hem voor een merkwaardig man.

Maar ik ben van meening, dat naast zijn onovertroffen werk plaats is voor een boek, waarin het *menschelijke* in Bernardette, geschetst wordt en ik haast mij erbij te voegen, dat dit niets ontneemt aan de innemende figuur van dat kind, dat te gelijker tijd eenvoudig en een martelares was.

Ongelukkigerwijs zou mij dat te vergevoerd hebben, en hoe gaarne ik dit ook deed, ik kon dien arbeid niet volbrengen: ik heb het zelfs niet eens beproefd. Van daar dat de Bernardette van mijn boek eenigszins die der schoone legende is, die de geheele wereld kent: met eenige bijzonderheden echter, die mijn onderzoek op de plaats zelve mij verschafte.

— En de genezing der zieken?

— Dit punt is zeer lastig te behandelen en dat om verschillende redenen. Stel drie geneesheeren voor welk geval ook: in minder dan vijf minuten werpen zij elkander omver. Zoo ook te Lourdes: wie zou erop durven zweren dat een zieke, die men ons als genezen voorstelt inderdaad die genezing gevonden heeft in het koudwaterbekken, waarin men hem dompelde?

Ik heb bij mijn terugkomst vandaar verschillende geneesheeren bezocht, wien ik dezelfde vraag gesteld heb en velen hebben mij geantwoord: Wie weet? indien wij op onze teringlijders de indompeling in koud water *durfden* toepassen — want hierin bestaat alles te Lourdes (en het *geloof* erbij natuurlijk) — wellicht zouden wij gelukkige resultaten zien.

En daarenboven heeft Charcot reeds niet getuigd, dat het geloof alleen genas? En weten wij daarbij ook niet, dat een hevige gemoedsbeweging b. v. een zenuwziekte geneest? — men moet dus op dit stuk zeer voorzichtig zijn.

Ten overvloede voeg ik hier nog bij, dat een volmaakt onderzoek naar de genezing der zieken mij moeilijk, zoo niet onmogelijk toeschijnt, en dat het nog het beste is aan te nemen was geloofwaardige personen er ons van zeggen.

Maar, aldus eindigde Emile Zola, mijn boek zal U op dit punt geheel gerust stellen, evenals over alles, wat een onderwerp als Lourdes in tegenspraak kan brengen. Stel uw lezers in ieder geval gerust: zij zullen in dit werk, ter goeder trouw geschreven; niets vinden, wat beschouwd kan worden als een aanval op den godsdienst."

Indien de eerlijkheid van Zola uit deze woorden spreekt, indien hij edel genoeg is, om niet aan de verachting prijs te geven, wat in zich zelve slecht bewondering verdient — niet minder blijkt ook hier weer, wat hem terughoudt aan Lourdes te gelooven: Zijn verleden, zijn werken, zijn positie, dat alles houdt hem terug en zal hem nog lang weerhouden.

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

Vrijdag a. s. 1 Juni zal ten 7 ure in de parochiekerk van de H. Anna aan de Overzijde plechtig een H. Mis worden opgedragen door den HoogEerw. Heer J. C. Schermer, oud-Administrator en oud-Vicarisgeneraal van het Vicariaat van Curaçao en alsnu rustend pastoor alhier: tot dankzegging aan God bij gelegenheid van zijn gouden priesterjubilé.

Bij Gouvernements beshikking dd. 1e dezer maand No. 297 is aan den heer Mr. Theod. J. A. Nuyens. Lid van het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao, tot herstel van gezondheid, een buitenlandsch verlof voor den tijd van een jaar, verleend.

Bij Gouvernements beschikking dd. 23 dezer maand No. 304 is aan den brievenbesteller P. G. Vidal, tot herstel van gezondheid, een binnenlandsch verlof voor den tijd van een maand verleend.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

J. P. Eskildsen: Felesi Koen, Cordilia Hueck, Margarita Bito, Antonette Martiz, Maduro Jr. & Co. Pretronilia Tabiano, Montanja, Mathilda de Pool, Maria Henriquez de Pereira, Josefa de Paultiz, Verguna Sulano, Cornelia de Scholte, C. F. Stefan, Antonio Trinsuere, Mathias Malson, A. Torreij, c/o A. B. Smith, Pedro Ceneda Perozo, Emilio Jesurun, Valenti Giovani.

Aangeteekende stukken:

A. J. Pearce c/o Elias Capriles 15, Jan Baltist.

NEDERLAND.

'S-HAGE, 19 April. H. M. de Koningin-Regentes beloofde ten vorigen jare, bij haar bezoek aan het R. C. Weeshuis, ook een bezoek te zullen brengen aan het R. C. oude-mannen- en vrouwenhuis. Aan die belofte werd heden middag door H. M. voldaan. Bij aankomst in het gestieht, in de Warmoezierstraat, werd de Regentes, die vergezeld was van eene hofdame, ontvangen door de bestuursleden van het weeshuis, de hh. W. Smits, voorzitter, P. P. J. Quant, secretaris, en J. A. N. Meeuws. Rondgeleid door deze heeren en den broeder-overste, bezichtigde H. M. de verschillende zalen, als eet-naai- en werkkamer, en onderhield zich met de verpleegden. Voor haar vertrek deed zij aan den broeder-overste eene geldelijke toezegging, om de zieken op versnaperingen te onthalen en den overigen verpleegden een aangenamen dag te verschaffen.

— H. M. de Koningin-Regentes heeft zich als beschermvrouw geplaatst aan het hoofd van het comité der opleiding voor ziekenverpleging, alhier gevestigd. Het comité bestaat uit de hoofden van verschillende geneeskundige diensten en directeuren van ziekenhuizen, en stelt zich ten doel verbetering van de verpleging door verhooging van het peil der verpleegsters en verplegers, waartoe cursussen gehouden, examens afgenomen en diploma's uitgereikt worden.

BUITENLAND

Rome.— Zondag 15 April had de zaligverklaring plaats van den eerbiedwaardigen Diego van Cadix, een capucijner monnik. Mgr. Lenti, latijnsch patriarch van Constantinopel heeft de pontificale mis ter eere van den zalige gecelebreerd. De Spaansche pelgrims woonden de plechtigheid bij.

— Bij biljetten der Staatssecretaris heeft Z. H. Paus Leo XIII benoemd tot consultoren der H. Congregaties van de Aflaten en de Relikwieën den ZEerw. pater Cicognani, Ord. Praed. secretaris der congregatie van den Index, en den Zeerw. pater Petrus da Monsano, definitor generalis der Minderbroeders Observanten.

—Op eerste Pinksterdag, het eeuwfeeft der geboorte van paus Pius IX z. g., zal de plechtige inwijding plaats vinden van zijne grafkapel in de basiliek van San Lorenzo buiten de muren. De nederige tombe, waaraan bij uiterste wilsbeschikking van Pius IX slechts een zeer kleine som mocht besteed worden, is thans door de offers der Katholieken van bijna de geheele wereld, omgeven door een kapel van schitterende mozaïken, waarvan het benedengedeelte in prachtige fijne medaillons de wapens bevat der bisschoppen, kloosterordens en particulieren, die medewerkten tot oprichting dezer heerlijk schoone kapel. De pracht van dit kostbare kunstwerk van mozaïken zal voor de nakomelingen een bewijs zijn der diepe vereering, die de Katholieken hunnen vader Pius IX toedroegen.

Italie.—De Kamer heeft met 270 tegen 54 stemmen, derhalve met groote meerderheid, de begrooting voor marine goedgekeurd, zonder dat daarbij de bezuinigingen, welke de commissie heeft voorgesteld, zijn aangenomen. De indruk, door dit besluit te Rome teweeggebracht is, dat de Kamer zich heeft laten imponeeren door de bedreiging van den heer Crispi betreffende de ontbinding. In elk geval, is nu de kans, dat ook de andere financiëele voorstellen der regeering zullen worden aangenomen, aanmerkelijk gerezen.

— Op Servië worden 35 gemeenten ten zeerste door de sprinkhanenplaag geteisterd. De Regeering neemt maatregelen tot vernieling van het gedierte.

Frankrijk.—Te Nice is een gepensioneerd Italiaansch generaal, Goggio genaamd, in hechtenis genomen onder de verdenking van spionnage. Een aantal compromitteerende bewijsstukken werden in zijn bezit gevonden.

— De Italiaansche generaal Goggio, die als spion gevangen genomen werd, zal niet vervolgd worden, omdat er geen genoegzame bewijzen voor zijn schuld zijn, maar men zal hem over de grenzen zetten. De generaal zal nu ook het vorstendom Monaco, waar hij woonde, moeten verlaten, krachtens de bestaande overeenkomsten.

— Zondig-namiddag had de vermelde plechtigheid ter eere der Maagd van Orleans in de Notre Dame plaats. Vele officieren in uniform, de Oostenrijksche en het Russische gezant, de kinderen der Katholieken scholen en eene groote menigte woonden de plechtigheid bij, die door kardinaal Richard, aartsbisschop van Parijs, werd verricht.

— Te Alinethum nabij Boulongne sur Mer begaf dezer dagen een bejaarde landman zich na zonsondergang op weg naar de woning van zijn zoon. Hij had een dubbelloops geweer, eene flesch petroleum en een touw bij zich. Toen hij de woning van zijn zoon naderde, sloeg de hond aan. De grijsaard schoot hem neer, goot de petroleum over het rieten dak en stak het in brand. De zoon, gewekt door het rumoer, snelde naar de deur, waarop de ontaarde vader op hem vuurde zonder hem evenwel te raken. Toen de zoon een aantal revolverschoten loste op den hem onbekenden aanrander, ging deze op de vlucht. Den volgenden morgen vond men den grijsaard dood aan een der boomen van het naastbij gelegen bosch hangen. De aanleiding tot deze blijkbaar rijpelijk overlegde misdaad moet te zoeken zijn in eene weigering van den zoon om zijnen vader geld te geven.

— De Tribuna te Rome en de Gil Blas te Parijs geven thans de roman van Emile Zola in het licht. Volgens het zeggen zal het boek van den romanschrijver bewijzen, dat Lourdes een uitverkoren plaats is, waar de kwalen der menschheid worden genezen of verminderd.

Belgie.—Het huwelijk tusschen prins Leopold van Hohenzollern en prinses Josephine van Vlaanderen zal den 22n Mei te Brussel worden voltrokken. Op verlangen van Leopold zullen ter eere van deze bruiloft geen bijzondere feesten worden gegeven.

— Te Luik zijn 2 dynamiet-aanslagen gepleegd, een tegen het Théâtre Royal en een tegen de woning van den hr. Léo Gerard, den burgemeester der stad. De hr. Gerard werd in den nacht van Zaterdag op Zondag wakker tengevolge van een hevigen slag. De burgermeester stond op en ging naar beneden. Hij vond toen in de vensterbank voor zijn huis een sigarenkistje, waaraan een brandende lont was bevestigd. De lont was geheel opgebrand, maar de ontplofbare stoffen, welke zich in het kistje bevonden, waren slechts gedeeltelijk ontploft. Van daar, dat geen ernstige schade werd aangericht.

---

jioe ta mira den e garati, él ta gritá: "mi roemán muger na coenucoe ta bahá fô dj'arriba, cogé mi roemán homber brázá."

"¡ Imposible!" un voz a contradiciéle; "Su roeman homber ta viajando, y probablemente él ta 100 ora aki fô.

— Mandá un hende bai mira na bo coenucoe," Cagliostro a exclamá coe cierta dignidad, i lo bo halja koe bo jioe a mira bon mirá."

Sorprendé i sumamente admirá, toer e espectadornan a cogé Cagliostro su manoe zoenchi i él a cerrá sesión coe e ceremonia acostumbrá.

Pero su manecé ora e mensajero a regresá, i coe nobo a plamá koe toer cos, hasta yegada inesperá dje roeman homber, a sali exactamente, e ora aljí veneración i respeto pa Cagliostro ta pasá toer limite, e ora aljí nan ta rodiljá den ki cas koe el drentá, i nan ta considerá como un grandísimo honor di zoenchi pia i ringichi di dede dje *gran sacerdote di secreto*.. ¡ El no a deshaci velo di porvenir? ¿El no a pronosticá na un señorita di Courlande (Rusia) koe bien pronto lo él casa coe un homber di notabilidad? Verdad tá, Lorenza ta contá, koe Cagliostro tabata sabi dje amor vehemente dje joven pa e señorita, ¿pero kende por a deduci aljí fó, koe lo por a resultá matrimonio? Sea como fuera, e matrimonio celebrá a sirbi pa nan elevéle na rango di profeta. Pruébanan coe e muchá i e garafi di agua a agradá extraordinariamente protestántenan di Courlande, koe ya fo di basta tempoe caba tabata cansá di superstición di papistanan.

Veneración i entusiasmo di jioenan di Mittau a crecé entretanto di tal manera, koe nobleza, instigá pa Cagliostro contra gobierno ruso, no tabatin otro idea sino di haciële emperador. Ma e homber modesto ta nengá puesto tan elevado, únicamente pa respeto pa poder legítimo. Señora Cagliostro tabata sin embargo tan malvada di declará koe su esposo no ta tribi aceptá corona imperial, sabiendo pa delanti koe tardi ó temprán su mentiranan tin di bini na clá. Entretanto a bira tempoe di bai aljí fó, promer koe e zelo enfría. Pa última vez él ta convocá su amigonan numeroso den logia, él ta nombra un gefe na su lugar i na conclusión di su discurso él ta bisa nan e siguiente palábranan inolvidable: "boso keda fiel na boso fe den Dios i den Papa, sin desviá sin embargo ni lo más mínimo di boso dogma protestante."

Cargá coe regalo ricoe di nan adoradornan di Courlande, conde i condesá Cagliostro ta drentá San Petersburgo. Nan fama, yegá aljí promer koe nan, a procurá nan unbé amistad di grándesnan de imperio i di masonnan koe él a visitá nan logia coe constancia. Aljí él a bin haljá sabi koe toer e atentado di Sociedadnan secreta ta principalmente dirigí contra Francia i Roma. Koe un spanjó, yamá Tomás Jimenes, ta recorriendo Europa, provisto di grandi suma di placa, suministrá pa logianan, afin di él trahá toer camina na realización di nan plan. Cagliostro ta declara di a contrá diferente vez coe e Jimenes, pero semper disfrazá i bao di un nomber falsoe. Di poersi no por a cayéle dificil di reconocé e homber, visto koe él por penetrá toer secreto. Asina también él a doená un seductor di entendé koe él conocé su crimen i su víctima. El a pronosticá un cortesano su caida, i un señora koe lo él moeri bien pronto.

Toer e pronóstico- i revelacionnan — Cagliostro dici — koe mi tabatin di haci según inspiración, a contribuí pa nan keré mi na posesión di yabi di cabala di Rabbi Sálomo, i dotá coe conocimientonan sobrenatural, mi a largá nan toer den e cordamento aljí.

Te aki e lado bon di su permanencia na San Petersburgo. Suchet ta produci e lado maloe, bisando koe, según documentonan auténtico, Cagliostro i esposa tabata ocupá nan na San Petersburgo na curamentoe i koe nan a trastorná cabez di masjá hende, principalmente di aristrocrátanan. Asina él a toemá riba dj'éle, pa un recompensa di 5000 pieza di oro, di curá un muchá di dos anja, jioe di hende notable. Pero e jioe a moeri bao di su poder, él a poné un otro na su lugar i él a escamotá e cadáver chiquito.

Un condesa rusa S, celosa coe justa razón, a ofrecé señora Cagilostro 30.000 rublo si ta cos él ta sina bon di bai aljí fô i di no ser pa más largoe tempoe su rival. Porfin Catarina II a recibí señora Cagliostro coe toer atención, i después di a scucha un conversación largoe riba Cagliostro i su esposa, e emperatriz a doenéle 20.000 rublo coe orden di sali fô di San Petersburgo. E orden aljí, Suchet ta bisa, ta na relación coe e historia singular di desaparición dje muchá di dos anja.

El ta continuá

richt. In het Théatre Royal werd Zaterdag-avond de repetitie gehouden voor een voorstelling. te geven door de Disciples de Gréty. Na afloop van deze repetitie vond men een voorwerp, waaraan een brandende lont was bevestigd, in een der zijzalen. De brandweer, die terstond ter hulp werd geroepen, nam het voorwerp mede, voordat daardoor ongelukken werden veroorzaakt. De bom bestond uit een metalen buis, welke gevul was met dynamiet, spijkers en gekapt ijzer.

Duitschland. — De Rijksdag heeft in 3e lezing het wetsontwerp op de beursbelasting aangenomen, met verwerping van alle amendementen, op de regeeringsvoordracht ingediend. De wet treedt den 1n Mei in werking.

— Het door den Rijksdag aangenomen wetsontwerp tot afschaffing der zoogenaamde Jezuitenwet is bij den bondraad ingekomen en aldaar in handen eener commissie gesteld, ten behoeve van onderzoek en rapport.

— De regeerende groothertog van Hessen, de 25jarige Ernst Ludwig, is in het huwelijk getreden met de 17jarige princes Victoria Melita, dochter van den regeerenden hertog van Saken-Coburg.

— De keizer is door Koningin Victoria tot chef van het eerste Engelsche huzaren-regiment benoem l. Dit is de eerste maal dat Duitsche vorst als hoofd van een Engelsch korps optreedt.

— Sedert het begin van het vorig jaar werd te Torbach, in den Elzas, inwoner Boulanger vermist en thans heeft zijn vrouw aan de justitie bekend, dat zij haar man heeft vermoord en zijn lijk verbrand. Juffrouw Boulanger werd naar de gevangenis te Saargemünd overgebracht. Als aanleiding voor haar vreeselijke misdaad geeft zij op, dat haar man iemand was, die geheel. gelijk men zoo zegt, verloopen was en dat hij herhaaldelijk had gedreigd haar te zullen vermoorden. Omtrent de ontdekking hoort men dat een bewoner van een naburig plaatsje in een bosch onder een hoop steenen, verkoolde menschen beenderen en verbrande kleeding stukken vond, die naar petroleum roken. Dit spoor leidde tot de ontdekking van het afschuwelijk misdrijf.

— De kleermaker Dowe, de uitvinder van 't bekende pantser dat tegen geweerkogels beschermt, zal weldra de geheele wereld doorreizen om in specialiteiten-theaters te laten zien, dat zijn harnas werkelijk ondoordringbaar is. Londen zal het voorrecht hebben, den uitvinder het eerst te zien; de bestuurder van het Alhambra heeft den kleermaker met 2 kunstschutters aangeworven voor 3 maanden. Dowe zal nu ten minste op deze wijze rijk worden; hij krijgt een maandelijksch loon van 16,000 marck.

— Te Keulen is bij het graven van het nieuwe stadskanaal in de Eendrachtsstraat een schat gevonden, namelijk een groote hoeveelheid oude munten. Op 1 M. diepte stieten de arbeiders op een grooten aarden pot, die bijna tot den rand gevuld was met koperen, zilveren en enkele gouden muntstukken; alle dagteekenend uit de middeleeuwen. Waarschijnlijk is de schat in oorlogstijd in de grond begraven. De munten wogen met den pot 1 centenaar, zoodat de vondst met een handkar naar 't stadhuis moest gebracht worden.

— In den loop der discussie over het terugroepen der Jezuiëten heeft de hoofdleider der socialisten, Liebknecht, de volgende verklaring gedaan, welke zonder twijfel ook in het buitenland, gelijk in Duitschland de aandacht trekken zal.

„De Kulturkampf is het graf geworden, niet zooals beweerd werd van de Katholieke Kerk, naar van het liberalisme, dat de taak van doodgraver op zich genomen had. De Kerk heeft eene groote levenskracht in zich. Zij, die na 1870 deze wilden vernietigen, hadden moeten beginnen met die kracht te erkennen juist om reden harer algemeenheid. De Katholieke Kerk is zulk een groote mach geworden, dat zij nu als overwinnares uit den strijd heeft kunnen treden. De Kerk heeft zich nooit verlaagd door slaaf te worden van het tijdelijk gezag. Wanneer wij stemmen voor de afschaffing der verbanningswet, doen wij dit uit rechtvaardigheidsgevoel. Wij zouden ons ook kunnen laten leiden door politieke redenen, doch in die orde van zaken zal ik niet in dringen. Nemen wij nu de laatste wet van den „Kultuurkampf" weg, en daarna de dictatoriale wet die nog op den Elzas drukt."

— Geen enkel man heeft in den laatsten tijd meer in Duitschland op den voorgrond der politiek gestaan dan de Centrumsafgevaardigde dr. Lieber, vertegenwoordiger van het Pruisische district Montabaur (Nassau).

Men heeft zich gewend, dr. Lieber als den eigenlijken opvolger van Windthorst, als den tegenwoordigen leider des Centrums aan te duiden, die in staat is de groote overleveringen dier partij te bewaren.

In hoeverre nu dat oordeel over dr. Lieber gegrond is, laat zich thans nog niet beslissen, daar zijne werkzaamheid nog niet is afgeloopen, en hij zich eerst in de werkelijk groote vraagpunten, die het Centrum in de toekomst zal moeten aanvatten, dient te openbaren.

Voor zooveel het echter thans mogelijk is te oordeelen, is dr. Lieber in allen gevalle een der beduidendste mannen des Centrums, een der dapperste en onbaatzuchtigste strijders voor de Katholieke zaak, een man van groote populariteit en arbeidskracht, een beste parlementaire tacticus en een uitstekend redenaar met veel politieke scherpzinnigheid.

De voordeelen, die hij tot hiertoe in den Rijksdag en in zijne eigene partij behaald heeft, doen voorzien, dat het hem eens zal gegeven zijn, de keurtroepen der Katholieke partij in den Duitschen Rijksdag nog tot grootere zegepralen te voeren.

Onder de vleugeladjudanten, die de groote veldheer Windthorst om zich heen vereenigde, neemt Lieber eenen eersten rang in; naast graaf Hompesch, Ballestrem en Preysing, naast de Beiersche strijders Dalles en Orterer, naast Gröber en Hitze, was het voornamelijk dr. Lieber, op wien de blikken van den afgestorven Windthorst zich richtten.

Lieber is geneesheer en vereenigt aan eene grondige kennis van zijn vak eene uitgebreide geleerdheid, die hem in staat stelt de groote sociale en economische vragen van onzen tijd voor zijne parlementaire en partij-werkzaamheden gelukkig aan te wenden.

Zoo Lieber voor drie jaren in de rij der centrumleiders nog eenigszins op den achtergrond stond, is deze toestand op eens veranderd, toen de legerwet van 1893 te berde kwam.

Dr. Lieber bestreed met al de kracht zijner welsprekendheid de nieuwe wet, die bestemd was om het volk wederom zeer zware lasten op te leggen.

Dr. Lieber erkende, dat er hier kwestie was van eene levensvraag voor het Centrum. Want reeds trachtte de regeering der gunst dier partij te winnen en zich hare stemmen te verzekeren; reeds strooiden de tegenstanders des Centrums het gerucht uit, dat de partij op het laatste oogenblik voor de wet zou stemmen. Men vertelde allerlei geschiedenissen van geheime nachtelijke bezoeken van eenige Centrumsleden bij den rijkskanselier, enz.

Doch alles bleek leugen en bedrog. Dr. Lieber wist met eene stoute krachtdadigheid die Centrumsleden, welke neiging aan den dag legden om de regeeringsvoorstellen in te willigen, te verwijderen, en hij smaakte het genoegen, het Centrum eenparig het legerontwerp te zien verwerpen.

Sedert die dagen bleef dr. Lieber op den voorgrond. Natuurlijk is het, dat zulk een toestand hem weldra blootstelde aan allerlei aanvallen.

Doch in alle omstandigheden, zelfs in de moeilijkste, bij voorbeeld met de opening van den bekenden Fussangel in de Centrumsfractie en in de verkiezing van den Beierschen democraat dr. Sigl, immer waren het behoud van de eenheid en den vrede in de rangen des Centrums het hoogste doelwit van Lieber, en in alles kenmerkten zich zijn tegemoetkomend karakter, zijne onbetwistbare behendigheid als tacticus.

Zoo kon het er toe komen, dat Lieber de onbetwistbare leider van de Centrumspartij geworden is.

In den laatsten tijd werd er wel veel over gesproken, dat Lieber, die niet heel gezond is, er aan dacht af te treden. Een oogenblik kan hij er wel aan gedacht hebben, voor zekere niet zeer aangename aanvallen zich terug te trekken; doch op aandringen zijner collega's en zijner kiezers heeft hij daarvan volkomen afgezien.

Aan zijne partij, aan zijne Katholieke landgenooten heeft hij nog diensten te bewijzen.

Eene groote voldoening moet voor hem de zegepraal zijn geweest, in den Rijksdag behaald door het Centrum met zijn voorstel tot opheffing der wet tegen de Jesuïeten-orde.

Eene der onrechtvaardigste wetten, eene schandvlek uit den tijd der Cultuurkampersche Bismarck-heerschappij, is daardoor gelukkig — en, 't is te hopen: voor goed — op zijde geschoven.

Ook de Bondsraad, die in deze zaak het laatste woord heeft, zal zonder twijfel het Centrumsvoorstel goedkeuren, want graaf Von Caprivi ligt het te nauw aan 't hart, de vriendschap van de machtige Centrumspartij te verwerven.

Engeland. — Het geheime internationale congres der anarchisten, dat in 1891 te 's-Gravenhage is gehouden, zou aan Ferrara de verdeeling van geld onder de anarchisten te Londen hebben opgedragen. Hij zou groote sommen uit Belgie hebben ontvangen.

— Dat in Ierland het schrikbewind der Fenians nog niet geheel is uitgestorven, bleek weder uit een gruwelijke misdaad in de buurt van Newmarket bij Cork. Een man, James Donovan, is daar des nachts door 2 gemaskerden uit zijn bed gehaald en op de meest brutale wijzen vemoord geworden. Waarom? Omdat hij den post van huisbewaarder aanvaarde in eene hoeve, uit welke de gebroeders Kenealy, leden der Nationale Liga, wegens eene 8jarige wanbetaling van pacht-penningen waren ontzet geworden.

Spanje. — Evenals indertijd tot de Fransche Katholieken heeft Z. H. den Spaanschen pelgrims waaronder zich vele Carlisten bevonden, erop gewezen, het thans vigeerende gezag te erkennen en zoo in overeenstemming daarmede, mede te werken tot bloei van het land. Naar aanleiding hiervan heeft de afgevaardigde Nocedal, directeur van het Carlistische blad *Siglo futuro*, in eene talrijke inkomst van Carlisten verklaard, dat ieder goed Katholiek heeft te voldoen aan de vermaning van den Heiligen Vader betreffende zijne verhouding tot de openbare macht.

— Te Barcelona is alweer een aanslag gepleegd, nl. om den gouverneur der stad, die toezicht hield bij de inscheping der pelgrims, te vermoorden. Het misdadige plan mislukte echter; de man, een anarchist werd gevangen genomen.

Portugal. — Volgens de dagbladen zal de heer Selir, Portugeesch gezantschapssecretaris te Parijs, benoemd worden tot gezant te 's-Gravenhage.

— Naar uit Lissabon gemeld wordt, woedt aldaar sedert eenigen tijd eene als cholerine bestempelde ziekte. Buikloop en brakingen zijn de verschijnselen; sterfgevalen zijn, zoo ver bekend, nog niet voorgekomen.

Rusland. — Den bisschoppen van Polen en Lithauen is door de regeering verboden geworden, de jongste encycliek van Paus Leo XIII van de kansels in hunne kerken te doen voorlezen. Evenwel zijn afdrukken eener Poolsche vertaling van de encycliek heimelijk binnen de grens gebracht en worden die in den huiselijken kring gelezen. De regeering tracht nu het vertrouwen der bevolking te schokken, door in het officieus orgaan te *Warszawsky Dziewnik*, te doen uit strooien, dat die vertaling van het begin tot het einde vervalscht is door lieden, die de Polen tegen de Russische regeering willen ophitsen.

— De katoenspinnerij Burylin te Moskou is door het vuur vernield. De stoffelijke schade bedraagt 2 millioen roebel. Meer dan 1200 werklieden verloren den arbeid; 10 personen kwamen om in de vlammen.

— Een hevige storm welke 3 dagen duurde, heeft te Simveropel het Nikitin-Meseum, een der grootste verzamelingen van ethnographische en andere merkwaardige voorwerpen uit Rusland en het Oosten, doen instorten. Bijna al de in den loop der tijden verzamelde curiositeiten werden vernield.

Turkije. — Aan de *Temps* wordt uit Konstantinopel bericht, dat de Turksche ambtenaar te Ghadames (Soudan) zich verzet heeft tegen de levering van een hoeveelheid ivoor, welke daar reeds door een Fransche handelskaravaan gekocht was, op grond, dat de Engelschen de eenige rechthebbenden op den invoerhandel zijn.

Oostenrijk. — De politie te Praag heeft beslag gelegd op een aantal kisten, die uit Weenen afkomstig waren en 70,000 exemplaren bevatten van verschillende brochures, bestemd om onder de werklieden te worden uitgedeeld. Deze brochures behelsden een aansporing tot de werklieden, om deel te nemen aan de viering van den 1n Mei, en ophitsende artikelen tegen de bezittende klassen.

— Te Hold-Mezö-Vasarhely zijn de socialisten slaags geweest met de gendarmerie; vier socialisten werden er gedood en zestig gewond. De opwinding is groot onder de socialistische boerenbevolking der streek.

— De gemeenteraad van Weenen heeft op verzoek van den aartsbisschop, kardinaal Gruscha goedgekeurd het voorstel tot het bouwen van eene kapel bij iedere gemeenteschool. In die kapel zal zoo mogelijk dagelijks de H. Mis worden gelezen, waarbij de Katholieke leerlingen tegenwoordig zullen zijn.

— In het Galicische district Husiatyn hebben zich weer nieuwe gevallen van cholera voorgedaan.

— Bij een bloedig oproer te Vasarheli in Hongarije hebben de socialisten na een hevig beleg, dat een uur duurde, het stadhuis ingenomen en dit gebouw tot puinen verwoest.

Zweden-Noorwegen. — Door het lid van het Storthing, Andersen, is een voorstel ingediend, om in alle werkplaatsen van het Rijk den arbeidsdag van 8 uren in te voeren.

Griekenland. — In de provincie Larissa had een aarbeving plaats, die verscheidene dorpen verwoestte. In een dorp Thebe maakte het onheil talrijke slachtoffers; te Calais werd eene groote verwoesting aangericht en vijf personen gedood. Een aantal huizen te Athene bekwam belangrijke schade.

— Opnieuw zijn hevige schokken van aardbeving waargenomen, die zelfs te Athene werden gevoeld. Uit verscheidene provinciën komen berichten van ernstige ongelukken, welke daardoor zijn veroorzaakt. Koning George en de minister van binnenlandsche zaken vertrokken naar Locris, waar drie dorpen verwoest zijn en een groot aantal personen het leven verloren. Men beschouwt deze ramp even groot als de aardbeving, waardoor het eiland Zante in het vorige jaar werd geteisterd.

Servie. — De gedenkdag der stichting van de Servische dynastie is door het geheele land gevierd met godsdienstoefeningen en volksfeesten.

China. — De Chineesche regeering heeft genoegdoenig gegeven voor de mishandeling der Fransche zendelingen te Si-Ngan-Foe. Zij zal den zendelingen eene schadevergoeding van 2000 taels uitbetalen; de gevangen genomen Christenen zijn op vrije voeten gesteld en een proclamatie is uit gevaardigd, waarin de bevolking aangespoord wordt het Roomsch-Catholieke geloof te eerbiedigen.

Amerika. — 12 Amerikaansche en 4 Britsche oorlogsbodems zullen

de bewakingsvloot in de Behringzee uitmaken.

—Het zuidelijk deel van den staat Kansas en het aangrenzende Indianengebied werd reeds langen tijd onveilig gemaakt door den rooverhoofdman Bill Dalton, op wiens hoofd een premie was gesteld van 2500 dollars. Uit New-York wordt gemeld, dat een officier der politie met 16 man de bende van Dalton heeft overvallen, 40 mijlen ten oosten van Perry. Er ontstond een verwoed gevecht, waarin Dalton zelf, 2 roovers, een vrouw en een meisje, benevens 2 politieagenten werden doodgeschoten. Het gevecht duurde nog voort, toen de man, die deze tijding te Perry bracht, het tooneel van den strijd verliet.

—Er heerscht groote ongerustheid over het leger der werkeloozen, waarvan afdeelingen uit alle streken van het land naar Washington oprukken, om hunne grieven aan het congres bekend te maken. Eene voorhoede van 200 man, behoorende tot eene 1000 man sterke afdeeling uit Philadelphia, is reeds aangekomen. Eene bende van 5000 is te Council Bluffs, in Jowa, aangekomen. De spoorwegmaatschappijen weigeren hen te vervoeren en staken den dienst, daar zij vreezen, dat de bende zich van de treinen meester zal maken. De bende dreigt nu het land te zullen verwoesten.

— 500 werkeloozen overmeesterden te Butte eenen trein en stoomden naar Bosman.

Openbare Verkooping.

In het vendu-lokaal van den heer M. P. CURIEL zal de plantage *Asciento* op den 13n. Juni a. s. worden verkocht, ten overstaan van den Notaris J. H. SCHOTBORGH bij wien men 8 dagen vóór den verkoop inzage van den koopbrief en veilconditiën kan nemen.

Curaçao, den 22n Mei 1894.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van ZILVEREN EN GOUDEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank*, van af 1 Juli t/m. 31 December 1891, onder N°. 8924 A t/m. N°. 3258 B, zal plaats hebben op Donderdag den 31n. Mei a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, 24 Mei 1894.
De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANUNCIO

Beendementoe públieo di PREENDANAN koe tien plaka fiá riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, eesta eesnan di fo di 1 di Juli te 31 di December di 1891, bao di noember 8924 A te noember 3258 B. lo toema lugar Djaweebs, dia 31 di Mei i dianan koe ta sigui.

Ta pidi interesadonan di evita e beendemeentoe ayi pagando intres koe nan ta debe.

Corsouw, 24 di Mei 1894.

President,

M. P. CURIEL.

LAS ONCE DE LA MAÑANA

SUPONTE que eres un hombre pobre, como será lo más probable, pues la mayor parte de nosotros somos pobres y nos vemos obligados á trabajar para ganarnos la subsistencia. Supónte que no tienes probabilidades de nada mejor, é imagínate la escena siguiente. Estás tomando tu modesto desayuno una mañana, y ese desayuno no es ni muy nutritivo ni muy abundante; pero tú le sacas el mejor partido charlando y riendo con pteuer en y tus hijos,—cuando, de retumsej te presenta el cartero con una carta. Es de un abogado, y su membrete vá estampado en el sobre; rasgas éste y, entonces lées la carta con los ojos abiertos, y temblándote las manos; en la carta te informan de que has heredado una fortuna de un pariente lejano que se halla en país extranjero, hombre á quien nunca habías visto, ni del cual habías oído hablar. Qué asombro. Qué noticia tan agradable. Recibes la carta el 18 de Agosto á las siete de la mañana, y ya no te se olviba jamás ese dia, ni esa hora; jamás, por mucho que vivas, como yo realmente deseo que te suceda.

Pues bien, Manuel García no olvidará nunca la hora de las once de la mañana de cierto día de Marzo de 1893. Era marino, y se hallaba en los Docks de Cartagena ayudando á descargar el buque á que pertenecía, cuando, de repente se vió atacado de frío, acompañado de palpitaciones en el corazón. Al frio sucedió un violento dolor de cabeza; la lengua se le puso tan seca como un jarro vacío puesto al sol. Estaba ya cerca la hora de tomar un tente en pie, y había él estado pensando en ella con gozo, pero ya todo deseo de tomar alimento se le fué como huye el pájaro á quien asustan. No pudo tomar nada, y solo el pensar en comer le era ya repulsivo. Hacia la tarde apareció ya la fiebre, sudó un poco, y se sintió ligeramente mejor, pero no bien, y muy lejos de estarlo.

Aquella noche se fué á la cama sin esperanzas de poder descansar, y sus temores se realizaron: después de una modorra inquieta se levantó á la mañana siguiente, y se sintió débil, lánguido y abatido.

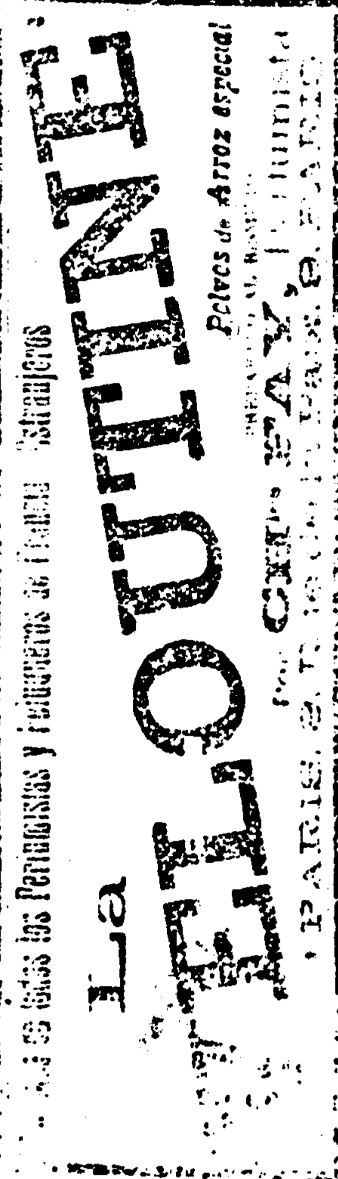
Al día siguiente, á las once de la mañana, el frío y la fiebre volvieron á aparecer, y al cabo de una hora se hallaba ardiendo de calentura; á ésta siguió el dolor de cabeza. Era horrible, dice; casi le volvia loco. Comprendió que debía ponerle un remedio desde luego, y consultó á un médico jóven, quien le dijo que debía frotarse el estómago fuertemente, con la mano; lo hizo y, cosa curiosa, obtuvo algún alivio con ello. Pero esto es lo único que se pudo decir. Después de esto, naturalmente, siguió el tomar la quinina, medicamento que en determinados casos es muchas veces eficaz y útil, pero que á la larga es malo como lo saben cuantos han adquirido la costumbre de tomar quinina. En su caso Manuel García nos dice que le produjo hinchazón en los pies; pero no fué la quinina, sino algo peor, lo que se la causaba. En un momento voy á decirte lo que era.

En la carta en que él describe todo esto, fechada en Cartagena el 7 de Abril de 1893, dice: "Catorce dias habia estado viviendo en tan miserable estado, casi sin comer, y trabajando por la mañana con una completa excitación de nervios, sintiéndome tan débil que á cada momento me sentia desfallecer. A pesar de estar dotado por la naturaleza de una constitución robusta, comprendia que ésta se iba destruyendo. Ninguna medicina parecia bastar á hacer desaparecer aquellos ataques de frío y fiebre, cuando, por fin oi hablar del Jarabe Curativo de la Madre Seigel, y lo probé inducido á ello por haber leido y oído su eficacia en conseguirlo en otras personas, después que todo tratamiento les habia sido ineficaz.

"Con gran sorpresa y gozo mio los ataques disminuyeron asi en frecuencia como en intensidad, tanto que á los ocho dias habían cesado por completo, y recobré fácilmente el apetito, la fuerza, y mi fácil y restaurador sueño. Mis amigos me habían recomendado muchos remedios, pero sólo el Jarabe me fué eficaz. Pueden Vds. recomendarlo; en mi nombre, á todos aquellos que sufran lo que yo sufrí. Ahora voy á bordo del buque en muy buena salud, y doy á Vds. las gracias por haberme sugerido el remedio que me ha curado.—Firmado, Manuel García."

La sangre de Manuel García estaba llena de ácido venenoso proveniente de la torpeza del estómago y del hígado — indigestión y dispepsia— y en este estado la exposición al calor del sol, probablemente junto con el demasiado ejercicio, produjeron la fiebre periódica, y los pies se le hincharon á causa de la acumulación de agua, dando á conocer la inactividad de los riñones y la hidropesia." El Jarabe de la Madre Seigel expedió el veneno y corrigió la digestión, necesariamente se siguió á esto restablecimiento.

No, hasta tanto que no emprenda el último viaje de la vida. 1

Paul F. G. CURIEL

biedt het geëerde publiek zijne diensten aan tot het geven van lessen in de Fransche taal en in het Italiaansch- of dubbel boekhouden.

Grondtaal: Hollandsch of Spaansch

Curaçao, 13 Juni 1893.